

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANTHONY ELLUL**

Seduta tas-26 ta' Settembru, 2013

Rikors Numru. 565/2010

HSBC Bank Malta plc

Vs

Crown Hotels Limited

F'bejgh bl-irkant li sar fis-26 ta' Novembru 2009 fuq talba ta' HSBC Bank Malta plc inbieghet **Crown Hotel, Triq Aristarkus, Upper Bugibba, San Pawl il-Bahar** eskluz il-parti li tintuza bhala bar u restaurant bl-isem O'Connor's Pub & Restaurant. Il-post inxtara mill-HSBC Bank Malta plc ghall-prezz ta' mitejn u hamsin elf ewro (€250,000).

Fis-6 ta' April 2011 HSBC Bank Malta plc iddepozita s-somma ta' €250,000 (cedola numru 428/2011 – fol. 51)

wara li b'digriet tat-30 ta' Marzu 2011 il-qorti cahdet it-talba tal-bank ghall-approvazzjoni ta' garanzija minflok depozitu (fol. 49). Il-Qorti osservat:-

"4. L-art. 1925 tal-Kodici Civili dwar x'inhija l-garanzija jghid illi l-garanzija hija kuntratt li bih wiehed jintrabat lejn il-kreditur li jissodisfa l-obbligazzjoni ta' wiehed iehor, jekk dan ma jissodisfahiex huwa nnifsu". Bil-garanzija li qieghed toffri llum HSBC Bank Malta plc ma tintrabatx li tagħmel tajjeb ghall-obbligazzjoni "ta' wiehed iehor", izda ghall-obbligazzjoni tagħha stess.

5. Huwa wisq ovvju għalhekk illi l-garanzija ma tiswiex, ghax jonqos element essenzjali.

6. Għal din ir-raguni l-qorti tichad it-talba ghall-approvazzjoni tal-garanzija.”.

F'dan il-konkors il-konkorrenti huma:-

i. **HSBC Bank Malta plc** – għal €3,372,826.59 kapital u €1,553,461.38 imghax sat-30 ta' Dicembru 2011, garantit b'noti ta' iskrizzjoni ipotekarji numri 12591/1999, 12592/1999, 12593/1999 u 13452/2004. Iskrizzjonijiet li jirreferu ghall-ipoteki generali u ipoteka specjali.

ii. **Direttur Generali (Taxxa)** - fir-rigward ta' taxxa (€74,994), bolla (292,756.25), taxxa addizzjonali (€45,055) u bolla addizzjonali (€221,950.47), għas-somma komplexiva ta' €634,755.72 għall-perjodu 2002 sa 2011 inkluzi (ara Dok. NM1 a fol. 127 u xhieda ta' Noel Mangion fis-seduta tat-2 ta' April 2012).

iii. **Direttur Generali (Taxxa Fuq il-Valur Mizjud)** - Direttur Generali tad-Dipartiment tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud, fir-rigward ta' Taxxa fuq il-Valur Mizjud (€51,841.69), penali (€4,545.71) u imghax (€11,272.28) [ara Dok. JA1 a fol. 126 u xhieda ta' Joseph Attard fis-seduta tat-2 ta' April 2012).

iv. **Simonds Farsons Cisk plc** - fl-ammont ta' tmint elef mitejn u sebgha ewro u dsatax-il centezmu (€8,207.19) [fol. 58B]. Kull ma pprezentat hu statement of account, u l-ebda rappresentant tal-kumpannija ma kkonferma bil-gurament il-kreditu pretiz.

Il-kontestazzjoni hi dwar aspetti ta' natura legali. F'dan irrigward il-qorti tagħmel riferenza għad-decizjoni li tat-fil-konkors ta' kredituri deciz fis-16 ta' Novembru 2012 (numru 628/2010) u bhalissa pendenti quddiem il-Qorti tal-Appell. Il-qorti ser tirriproduci dak li qalet dwar is-segwenti materji:-

- i. Għal finijiet ta' pregradwazzjoni hu mehtieg li jigi iskrītt il-privilegg specjali fuq l-immobblī mid-Direttur Generali (Taxxi) u Direttur Generali (Taxxa Fuq il-Valur Mizjud), sabiex ikollu effett ?
- ii. Fl-affermattiv, x'inhi l-konsegwenza tan-nuqqas ta' iskrizjoni tal-privilegg specjali fir-rigward tal-konkorrenti Direttur Generali (Taxxa) u Direttur Generali (Taxxa Fuq il-Valur Mizjud) ?

“Skond I-Artikolu 62 tal-Att dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud:-

“62. Il-Kummissarju ikollu privilegg specjali fuq l-attiv li jagħmel sehem mill-attività ekonomika ta' persuna dwar kull taxxa dovuta minn dik il-persuna taħt dan l-Att u t-taxxa msemmija għandha tithallas, minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra, bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor, hliel dejn li jkollu privilegg generali u dejn imsemmi fl-artikolu 2009(a) jew(b) tal-Kodici Civili.”.

Skond I-Artikolu 2000 tal-Kodici Civili, privileggi jistgħu ikunu fuq hwejjeg mobbli u immobbli. Privileggi huma maqsumin f'generali u specjali. Il-privileggi specjali jolqtu “biss xi hwejjeg mobbli jew immobbli partikolari.” (Artikolu 2001). Fil-kaz ta' taxxa dovuta skond il-Kap. 406, il-privilegg specjali hu mogħti “fuq l-attiv li jagħmel sehem mill-attività ekonomika ta' persuna.” Bis-sahha ta' dan il-provvediment (Art. 62 tal-Kap. 406) fejn hemm dan il-privilegg specjali, it-taxxa għandha tithallas qabel dejn li jkollu privilegg iehor, hliel għal dak id-dejn li għandu privilegg generali u dejn li jissemma fil-provvediment 2009(a) u (b) tal-Kodici Civili.

M'hemmx kontestazzjoni li d-Dipartiment tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud ma hax hsieb li jiskrivi, fir-Registru Pubbliku, il-privilegg specjali fir-rigward tal-immobblī li kienu oggett tal-bejgh tal-irkant numru 127/2007. Ghalkemm il-Kap.

406 jaghti preferenza, fis-sens li t-taxxa għandha tithallas qabel kull dejn iehor li għandu privilegg, madankollu fir-rigward ta' immobbli tali privilegg irid jigi iskrift biex ikun jista' jippregradwa. Permezz tal-Artikolu 62 id-Direttur Generali tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud ingħata:-

- i. *Privilegg Specjali.*
- ii. *Għal finijiet ta' hlas il-privilegg specjali jagħti lid-Direttur Generali jedd ta' preferenza fuq kredituri ohra irrisspettivamenti ta' privileggi li jista' għandhom, bleċ-ċeazzjoni ta' dawk li jissemmew espressament fl-istess provvediment. Hu f'dan il-kuntest li għandu jigi interpretat il-kliem "bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor". Hu bis-sahha ta' tali privilegg specjali li d-Direttur Generali għandu jgħawdi minn jedd ta' preferenza. Wieħed irid jiftakar li skond l-Artikolu 1999 tal-Kodici Civili: "Il-privilegg huwa jedd ta' preferenza illi x-xorta tal-kreditu tagħti lill-kreditur fuq kredituri l-ohra, ukoll jekk ikunu kredituri ipotekarji."*

L-Artikolu 2029 tal-Kodici Civili jiprovdः:-

"Il-privileggi specjali fuq l-immobbli m'għandhomx effett jekk ma jīgħix imnizzlin fir-Registru Pubbliku fiz-żmien xahrejn."

Din il-qorti ma taqbilx mat-tezi li għal finijiet tal-Artikolu 62 tal-Kap. 406, l-Artikolu 2029 tal-Kodici Civili ma jaapplikax. Il-kliem "minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra" ma jiddispensax lid-Direttur Generali tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud mill-htiega li fir-rigward tal-immobbli jnizzel fir-Registru Pubbliku l-privilegg specjali li tagħti il-liggi. Il-preferenza ghall-hlas hi bis-sahha tal-privilegg specjali. Preferenza għal finijiet ta' pregradwazzjoni. Fil-fehma ta' din il-qorti dawk il-kliem qegħdin sempliciment jiprovd li l-hlas ta' taxxa għandu jsir bi preferenza ta' dejn iehor privileggat, hu x'inhu, cjo' għal finijiet ta' pregradwazzjoni. Pero il-kreditu jippregradwa bis-sahha tal-privilegg specjali, li f'kaz ta' immobbli jrid jitnizzel fir-Registru. Il-preferenza tingħata bis-sahha ta' privileggi jew ipoteki.

Hu l-Kap. 406 stess li jirrikonoxxi l-htiega ta' iskrizzjoni in kwantu fl-Artikolu 59(2) jingħad li:-

"Il-Kummissarju jkollu dritt li jirregistra fir-registru pubbliku jew fir-registru ta' l-artijiet, skond il-kaz, nota ta' privilegg

ghall-ammont mitlub fl-att gudizzjarju u dik in-nota ta' privilegg tista' tigi registrata minn kull avukat jew nutar.”.

Il-logika tghidlek li l-Artikolu 59(2) ma kienx jigi nkluz jekk ma kienx hemm htiega ta' iskrizzjoni tal-privilegg specjali kontemplat fl-Artikolu 62 tal-Kap. 406. Ovvjament l-iskrizzjoni fir-Registru Pubbliku u Registru tal-Artijiet hi mehtiega fil-kaz ta' immobbli biss. Il-qorti ma tista' tara l-ebda raguni ohra ghal dan il-provvediment.

Minghajr l-iskrizzjoni fir-Registru Pubbliku, il-privilegg specjali fuq l-immobbli m'ghandux effett.

Madankollu l-privilegg specjali li jgawdi minnu d-Direttur Generali tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud m'huwiex limitat fuq l-immobbli ta' Crown Hotels Limited. Fl-attiv hemm inkluż ukoll mobbli. Privilegg specjali fuq mobbli m'hemmx ghafejn jitnizzel fir-Registru Pubbliku (ara Artikolu 2032 tal-Kodici Civili). Il-flus mill-bejgh bl-irkant li sar fit-8 ta' April 2010 huma parti mill-attiv ta' Crown Hotels Limited, u li fuqu bis-sahha tal-Artikolu 62 id-Direttur Generali tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud igawdi privilegg specjali.

Dwar il-kreditu xehed Martin Buttigieg, mill-ufficċju tad-Dipartiment tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud li kkonferma li l-hlas ta' taxxa dovut hu ta' €51,841.69. Ma saret l-ebda kontestazzjoni dwar dan.

Skond l-Artikolu 420(2) tal-Kap. 12:-

"Fis-smigh tal-kawza, il-konkorrenti jigu mismugha mill-qorti sew biex jippruvaw il-kreditu tagħhom u r-raguni li għaliha dan il-kreditu għandu jithallas qabel krediti ohra jew bi preferenza fuqhom, kemm ukoll biex jikkontestaw it-talbiet tal-konkorrenti l-ohra, u dwar kull haga li tkun mehtiega sabiex il-kompilazzjoni tal-kawza tkun kompluta minn kollox. Jigu mismughin ukoll id-debitur, id-depozitānt u kull persuna interessata ohra li tkun dehret fil-kawza.”.

Ma saret l-ebda sottomissjoni li tista' twassal lill-qorti biex tikkonkludi li l-ammont reklamat m'huwiex dovut. Għal finijiet ta' konkors pero il-penali mhux ser jitqiesu, in kwantu l-privilegg hu moghti fuq it-taxxa li fl-Att hi mfissra bhal:-

"taxxa" tfisser it-taxxa fuq il-valur mizjud li għandha tithallas skond dan l-Att izda ma tinkludix penali amministrattiv jew mghax."

Min-naha l-ohra fir-rigward tal-imghax fuq it-taxxa, japplika l-Artikolu 2095 tal-Kodici Civili li jiprovd:

“Fl-istess grad li fih ikun imqieghed kreditu, jitqieghdu l-imghaxijiet ta’ dak il-kreditu, l-ispejjez ta’ l-iskrizzjoni u l-ispejjez maghmulin.....”.

Il-htiega li ssir l-iskrizzjoni tal-privilegg specjali li jissemma fl-Artikolu 62 giet ikkonfermata wkoll mill-Qorti tal-Appell fil-Konkors tal-Kredituri ta’ Carmelo Gauci Limited (53/2006/1) fis-sentenza tas-27 ta’ Frar 2009:-

“Fin-nuqqas ta’ tali registrazzjoni, maghmula kif trid il-ligi, ma jistax jinghad li l-privilegg specjali jolqot xi proprjeta’ immobblji. Fis-sistema legali tagħna, ma hux koncepit privilegg specjali fuq immobblji mhux registrat, aktar u aktar meta tqies li skond il-ligi, il-privileggi specjali fuq l-immobblji huma, f’kull kaz, muniti bid-diritto di seguito”.

Madankollu l-qorti kkonkludiet li b’applikazzjoni tal-Artikolu 62 id-Direttur Generali (Taxxa Fuq il-Valur Mizjud) xorta kellu d-dritt li jithallas qabel kredituri ohra:-

“Din il-Qorti ma taqbilx mal-partijiet minnha sottolineati, peress li l-ligi ma tghidx li l-privilegg specjali jiggradwa bi preferenza, izda li “t-taxxa msemmija għandha tithallas” bi preferenza, u lanqas ma tassoggetta l-preferenza tal-hlas għad-determinazzjoni illi l-kreditu huwa munit bi privilegg specjali.... Ghalkemm il-privilegg ma jistax jissussisti mingħajr il-kreditu, il-kreditu jista’ jissussisti independentement mill-privilegg. F’dan il-kuntest dan ifisser illi n-nuqqas tal-Kummissarju tal-VAT li jirregistra l-privilegg ma jestingwix il-kreditu, u skond l-Artikolu 62, dan il-kreditu għandu jithallas ‘bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor”.

Din il-qorti hi tal-fehma li l-jedd tal-Gvern li jithallas qabel kredituri ohra hu bis-sahha tal-privilegg specjali li tatih il-ligi. F’dan ir-rigward il-qorti tosserva li:-

i) Il-kliem *“bi preferenza fuq dejn li jkollu xi **privilegg iehor**”* (enfazi tal-qorti) fl-Artikolu 62 tal-Kap. 406, jagħtuha x’tifhem li l-pregradwazzjoni li jgawdi minnha l-Gvern hi bis-sahha tal-privilegg specjali mogħti lilu bl-Artikolu 62. Il-kliem *“privilegg iehor”* b’enfazi fuq il-kelma **“iehor”** jsahhu l-fehma ta’ din il-qorti li l-Gvern igawdi l-preferenza ghall-hlas fuq ‘il fatt li għandu privilegg specjali li jatih pregradwazzjoni fuq kredituri ohra billi fl-istess provvediment jingħad li “.... t-taxxa msemmija għandha tithallas, minkejja kull ma jista’ jinsab f’xi ligi ohra, bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor”.

ii) L-Artikolu 62 tal-Kap. 406 jipprovdi:-

a. Fl-ewwel lok jaghti privilegg specjali fuq l-attiv li jaghmel sehem mill-attività ekonomika tal-persuna taxxabqli;

b. Jedd ta' preferenza fuq kredituri ohra bil-kliem: - "... u **t-taxxa msemija għandha tithallas, minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra, bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor". Il-preferenza hi moghtija bis-sahha tal-privilegg li tistabilixxi l-ligi stess. Il-jeddijiet ta' preferenza huma l-privileggi u ipoteki (ara Artikolu 1996 tal-Kodici Civili¹).**

Min-naha tal-HSBC Bank Malta plc ma qabilx marragument li din il-qorti għamlet fil-konkors ta' kredituri (numru 628/2010) deciz fis-16 ta' Novembru 2012, firrigward tal-konkluzjoni li r-rikavat mill-bejgh bl-irkant hu milqut mill-privilegg specjali stabbilit bl-Artikolu 62 tal-Kap. 406 minkejja li l-privilegg ma giex registrat. Fil-fatt fis-seduta tal-5 ta' Marzu 2013 saret trattazzjoni dwar dan il-punt. Il-qorti tagħmel dawn l-osservazzjonijiet:-

i. Hu veru li l-ligi ma tghidx espressament li flus huma mobbli, pero lanqas ma tghid li m'humiex. L-Artikolu 312 tal-Kodici Civili jipprovdi: "Il-hwejjeg kollha, bil-hajja jew bla hajja, illi, mingħajr ma titbiddel is-sustanza tagħhom, jistgħu jmorru wahidhom jew jingarru minn banda għal ohra, huma mobbli minnhom infishom, ukoll jekk dawk il-hwejjeg ikunu jagħmlu flimkien kollezzjoni jew stock ta' kummerc". Tant huma mobbli li fejn il-legislatur ried li ma jkunux ifissru mobbli, fl-Artikolu 317(2) tal-Kodici Civili pprovda li f'disposizzjoni tal-bniedem il-kelma mobbli ma tinkludix flus;

ii. Fil-fehma tal-qorti ghalkemm f'konkors ta' kreditur il-flus mill-bejgh ta' immobbli qegħdin fir-realta' jirraprezentaw l-immobbli li ma baqax fil-patrimonju tad-debitur, pero dan 'il fatt wahdu ma jistax iservi biex jikkwalifikaw bhala immobbli.

iii. Ir-riferenza ghall-Artikolu 311 tal-Kodici Civili ma tistax tghin it-tezi tal-bank. Dak il-provvediment jipprovdi li

¹ "Il-jeddijiet legittimi ta' preferenza huma l-privileggi, l-ipoteki u l-benefiċċju tal-fida tal-patrimonju".

fil-kelma immobibli jidhlu l-immobibli infishom u “*kemm-il hwejjeg li jitqiesu bhala immobibli minhabba l-haga li għandhom x’jaqsmu magħha*”. Fl-Artikolu 310 hemm elenkat liema huma l-immobibli “*minhabba l-haga li għandhom x’jaqsmu magħha*”. Il-flus ma jissemmewx. Il-fatt li l-flus dahlu mill-bejgh ta’ immobibli, ma jfissirx li huma immobibli;

iv. Huwa minnu li r-rikavat tal-bejgh gie depozitat fil-qorti. Il-bejgh bl-irkant wassal sabiex il-lukanda Crown Hotel harget mill-patrimonju ta’ Crown Hotels Limited. Min-naha l-ohra r-rikavat dahal fil-patrimonju tagħha tant li ser jintuza biex jithallsu l-kredituri tagħha. Ghalkemm ir-rikavat ma jinsabx għad-disposizzjoni ta’ Crown Hotels Limited, xorta huwa attiv li jifforma parti min-negożju tagħha. Fil-fehma tal-qorti m’huwiex rilevanti jekk ir-rikavat ikunx fil-pussess tad-debitur jew ta’ terz;

v. Ukoll jekk tqies li l-flus m’humie ix-ta’ Crown Hotels Limited peress li ghaddew fil-pussess tal-qorti u huma *res fungibles* u jispicca bl-uzu, hemm xorta l-jedd ghall-valur tal-lukanda li nbiegħet fl-irkant. Valur li fil-fehma tal-qorti jifforma parti mill-attiv tan-negożju ta’ Crown Hotels Limited u jikkwalifika bhala mobbli skond l-Artikolu 315(c) tal-Kodici Civili;

vi. Il-bank isostni li jekk tasal ghall-konkluzjoni li waslet għaliha din il-qorti fis-sentenza tas-16 ta’ Novembru 2012, hemm element ta’ kontrosens peress li filwaqt li l-ligi tipprovd iċċallha għall-iskrizzjoni tal-privilegg, bir-ragunament tal-qorti d-Direttur Generali jista’ jibqa’ passiv u jirre jagħixxi biss meta jigu depozitati flus il-qorti u xorta jippegradwa fuq kredituri ohra. Veru li bir-ragunament li għamlet din il-qorti d-Direttur Generali (Taxxa Fuq il-Valur Mizjud) jista’ ma jiskrivix il-privilegg, u xorta jirbah il-konkors. Madankollu:-

(a) Jekk ma jiskrivix il-privilegg specjali fuq l-immobibli, f’kaz ta’ trasferiment ma jibbenfikax mid-droit de suite fuq l-immobibli. Dan ifisser li hu fl-interess tad-Direttur Generali li jiskrivi wkoll il-privilegg fuq l-immobibli li jifformaw parti mill-attiv;

(b) L-Artikolu 62 tal-Kap. 406 jipprovd li l-privilegg hu mogħti fuq “*l-attiv li jagħmel sehem mill-attività ekonomika ta’ persuna*”. Fl-attiv ta’ persuna taxxabbli jaf ikun hemm

immobibli u mobbli. Ghalhekk hi l-ligi stess li taghti lid-Direttur Generali (Taxxa Fuq il-Valur Mizjud) privilegg specjali fuq immobibli u wkoll mobbli;

(c) Skond il-ligi l-iskrizzjoni ta' privilegg hemm bzonnha biss fir-rigward ta' immobibli (Artikolu 2029 u 2032 tal-Kodici Civili).

Jidher ghalhekk li d-Direttur Generali (Taxxa Fuq il-Valur Mizjud) għandu privilegg fuq it-taxxa u l-imghax (Artikolu 2095 tal-Kodici Civili). Il-penali amministrattivi m'humiex inkluzi minhabba li l-Artikolu 2 tal-Kap. 406 jeskludihom espressament mid-definizzjoni ta' "taxxa".

Waqt is-smiegh tal-konkors ma saret l-ebda kontestazzjoni dwar l-ammont li d-Direttur Generali (Taxxa Fuq il-Valur Mizjud) qiegħed jippretendi. Fir-rendikont li pprezenta fis-seduta tat-2 ta' April 2012 mill-ufficjal tad-Dipartiment ingħata rendikont ta' dak li hu dovut għas-snin 2006 sal-2011. Ghalkemm fir-rikors li pprezenta fl-20 ta' Dicembru 2011 (fol. 61) ma jissemmix il-kreditu tas-snin 2010 u 2011, il-qorti ma tara l-ebda raguni għalfejn dawn ma jitqiesux meqjus li hu kreditu ghall-perjodu ta' qabel ma gie pprezentat ir-rikors kontemplat fl-Artikolu 416 tal-Kap. 12, u ma jidħirx li l-privilegg specjali kontemplat fl-Artikolu 62 jaapplika biss fir-rigward ta' dak l-ammont ta' Taxxa Fuq il-Valur Mizjud li jkun intalab permezz ta' avvizz ta' hlas kontemplat fl-Artikolu 59(2) tal-Kap. 406. Għalhekk l-ammont dovut hu ta' **€51,841.69 bhala taxxa u bl-imghax ghall-perjodu mil-1 ta' Gunju 2006 sal-1 ta' Settembru 2011.**

Għal dak li jikkoncerna l-kreditu tad-Direttur Generali tat-Taxxa, il-bank iddikjara:-

"Rigward hlas ta' kontribuzzjonijiet ta' sigurta socjali u final settlement tax tal-impjegati, dawn huma muniti bi privilegg generali li ma jehtiegx registrazzjoni, izda li hu privileggat hu biss it-taxxa dovuta u mhux il-penalitajiet ghax il-ligi tispecifika li t-taxxa hija privileggata. Ara Artikolu 23 tal-Income Tax Management Act (Kap. 372) u Artikolu 116 tal-Att dwar is-Sigurta Socjali (Kap. 318)".

Fid-deċizjoni tas-16 ta' Novembru 2012 din il-qorti osservat:

"Fir-rigward tal-kreditu tad-Direttur Generali tat-Taxxi Interni, fin-nota ta' sottomissionijiet li pprezenta fil-31 ta'

Lulju 2012 ghamel riferenza ghall-Artikolu 116(3) tal-Kap. 318 li jipprovdi:-

“(3) Minkejja d-disposizzjonijiet ta’ kull ligi ohra, it-talba tad-Direttur ghal xi ammont dovut bhala kontribuzzjoni tal-Ewwel Klassi jew tat-Tieni Klassi taht dan l-artikolu tikkostitwixxi talba privileggata, fil-kaz ta’ kontribuzzjoni tal-Ewwel Klassi, fl-istess grad bhall-pagi ta’ mpjegati fuq l-attiv tal-prinċipal u, fil-każ ta’ kontribuzzjoni tat-Tieni Klassi, fuq l-assi tal-persuna li timpjega lilha nnifisha jew persuna li tahdem għaliha nnifisha konċernata u għandha tithallas bi preferenza fuq it-talbiet l-ohra kollha (minbarra l-pagi) sew jekk privileġġati jew ipotekarji.”.

Il-kontribuzzjoni hi kreditu privileggat fuq l-attiv tal-persuna li timpjega, li fil-kaz tagħna hi Crown Hotels Limited. Privilegg li fil-fehma tal-qorti hu generali għalad darba, kuntrajamento għal kaz tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud, ma jingħadx espressament li hu privilegg specjali. Privilegg generali m’huwiex suggett ghall-iskrizzjoni (Artikolu 2032 tal-Kodici Civili). Id-Direttur Generali tat-Taxxi Interni jippretendi hlas ta’ €292,756.25 li jkopri s-snin 2002 sa 2011.

Mill-atti jirrizulta li:-

i. Permezz ta’ ittra ufficjali prezentata fl-20 ta’ April 2005 talab lil Crown Hotels Limited, fost’affarijiet ohra, biex thallas il-kontribuzzjoni għas-snin 2002 u 2003.

ii. Permezz ta’ ittra ufficjali prezentata fis-17 ta’ Novembru 2011 talab lil Crown Hotels Limited, fost’affarijiet ohra, biex thallas il-kontribuzzjoni għas-snin 2004 sa 2009 inkluzi.

Talbiet li jidher li saru għal finijiet u effetti kollha tal-Artikolu 116 tal-Kap. 318. Ifisser li d-Direttur Generali tat-Taxxi Interni għandu titolu ezekuttiv, in kwantu ma tressqet l-ebda prova li Crown Hotels Limited ikkонтestar il-kreditu skond il-procedura kontemplata fl-imsemmi provvediment.”.

Imbagħad l-Artikolu 23 tal-Att dwar l-Amministrazzjoni ta’ Taxxa jipprovdi (Kap. 372) jipprovdi:-

“(11) Minkejja d-disposizzjonijiet ta’ kull ligi ohra, l-avviz ta’ talba mill-Kummissarju msemmi fis-subartikolu (7), li juri l-ammont li għandu jithallas taht dan l-artikolu, jikkostitwixxi talba privileggata fuq l-assi ta’ min ihaddem ta’ grad minnufi wara l-pagi ta’ l-impjegati u talbiet tad-Direttur

tas-Sigurtà Socjali ghal ammonti li jkollhom jithallsu bjala kontribuzzjoni taht l-artikolu 116 ta' l-Att dwar is-Sigurtà Socjali, u għandha tithallas wara dawk il-pagi u talbiet izda bi preferenza ghall-pretensjonijiet l-ohra kollha sew privileggati jew ipotekarji.”.

Il-bank isostni li l-ammonti li jirreferu għas-snin 2010 u 2011 ma għandhomx jigu kkunsidrati ghaliex dawn jirreferu ghall-perjodu “[...] wara li l-proprieta subbastata giet liberata favur l-akkwired ciee wara s-26 ta' Novembru 2009 ghaliex il-privilegg irid jissussisti qabel il-bejgh u liberazzjoni tal-proprieta u mhux wara” (ara nota ta' sottomissionijiet prezentata fl-1 ta' Ottubru 2012). Wara li l-qorti rat l-Artikolu 116 tal-Kap. 318 u l-Artikolu 23 tal-Kap. 372 hi tal-fehma li l-privilegg hu mogħti fejn il-Gvern ikun għamel talba ghall-hlas skond il-procedura kontemplata f'kull wahda minn dawn il-ligijiet. Fil-kaz ta' kontribuzzjoni ta' sigurta' socjali t-talba trid issir permezz ta' ittra ufficjali (Art. 166(2) tal-Kap. 318) filwaqt li fil-kaz ta' taxxa jrid jingħad Avviz ta' Nuqqas ta' ta' Tharis u wara Avviz ta' Talba ghall-hlas (Artikolu 23(7) tal-Kap. 372). Mill-atti ma jirrizultax li t-talba tal-hlas saret fir-rigward tas-snin 2010 u 2011, ghallinqas ma tressqitx prova f'dan is-sens. Dwar is-snин l-ohra, 2002 sa 2009, m'hemm x-kontestazzjoni u għalhekk il-qorti ser tmexxi fuq ic-cifri dikjarati mid-Direttur Generali (Taxxa) fid-dokumenti relattivi.

Għalhekk l-ammont li hu privileggat:-

- i. Bhala taxxa, fl-ammont ta' €65,682 għas-snin 2002-2009;
- ii. Bhala kontribuzzjoni tas-sigurta socjali, fl-ammont ta' €255,418;

Għaldaqstant l-ammont komplexiv huwa ta' tlett mijha u wieħed u ghoxrin elf u mitt ewro (€321,100) għas-snin 2002 sal-2009 u bl-imghax.

Għar-raguni li nghatat fid-deċizjoni tas-16 ta' Novembru 2012, din il-qorti tikkonferma li fl-ewwel grad hemm id-Direttur Generali (Taxxa) għal dak li jikkonċerna hlas ta' taxxa u kontribuzzjoni ta' sigurta' socjali. F'dan ir-rigward ser tillimita ruhha biex ticcita dik il-parti tas-sentenza li ttrat dan il-punt:-

“Meqjus li l-qorti kkonkludiet li l-kreditu tad-Direttur Generali tat-Taxxi Interni għandu privilegg generali u

meqjus li I-Artikolu 62 tal-Kap. 406 jiprovdli li I-privilegg specjali li għandu d-Direttur Generali tat-Taxxi Interni ma jatihx preferenza fir-rigward ta' dejn li jkollu privilegg generali, il-qorti hi tal-fehma li I-kreditu tad-Direttur Generali tat-Taxxi Interni jippregradwa I-kreditu tad-Direttur Generali tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud."

Fl-ahharnett fin-nota ta' sottomissjonijiet il-bank għamel punti generali li dwarhom il-qorti tosserva:

i. Il-proceduri li I-bank għamel riferenza ghalihom ma jidhirx li jistgħu jigu ppregudikati b'din is-sentenza. Certament li f'kaz li I-bejgh bl-irkant jithassar, kollox jerga' jitqiegħed għas-sitwazzjoni li kienet qabel xtara I-bank. F'dak ix-xenarju min mill-kredituri jkun ircieva xi sehem mir-rikavat irid iroddu lura;

ii. Hu ovvju li hadd ma għandu dritt jithallas iktar minn dak li hu dovut lilu. Pero' hi fl-ghażla tad-Direttur Generali (Taxxa) jekk jisbankax I-flus I-ewwel mic-cedola ta' depozitu numru 428/2011 prezentata fis-6 ta' April 2011 minn HSBC Bank Malta plc (fol. 51) u wara mic-cedola ta' depozitu 416/2011 prezentata mill-Bank of Valletta plc. Li hu zgur hu li f'dan il-kaz m'hemmx bizżejjed flus, depozitati bic-cedola 428/2011, biex jagħmlu tajjeb ghall-kreditu tiegħu.

Għal dawn il-motivi l-qorti taqta' u tiddeċiedi dan il-konkors billi tikkonferma fir-rigward tas-somma ta' €250,000 depozitata permezz tac-cedola ta' depozitu 428/11 prezentata fis-6 ta' April 2011 (fol. 51), il-pregradwazzjoni għandha ssir b'dan il-mod:

L-Ewwel Grad – Direttur Generali (Taxxa) għat-taxxa u kontribuzzjoni ta' sigurta socjali fis-somma ta' tlett mijha u wieħed u ghoxrin elf u mitt ewro (€321,100) għas-snin 2002 sa 2009, bl-imghax.

It-Tieni Grad – Direttur Generali (Taxxa Fuq il-Valur Mizjud) għas-somma ta' taxxa ta' wieħed u hamsin elf tmien mijha u wieħed u erbghin ewro u disa' u sittin centezmu (€51,841.69) bhala taxxa u bl-imghax għall-perjodu mil-1 ta' Gunju 2006 sal-1 ta' Settembru 2011.

It-Tielet Grad – HSBC Bank Malta plc

Raba' Grad – Simonds Farsons Cisk plc.

Kull parti tagħmel tajjeb ghall-ispejjez tagħha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----